

ZANDSUPPLETIE

Auteur Miguel Berteloot
(MDK-Afdeling Kust)
Lector Peter Troch - Julien De Rouck
(UGENT - Coastal engineering department)

→ WAAROM DEZE INDICATOR?

Grote delen van onze zandkust zijn van nature netto erosief, d.w.z. dat er méér zand wegspoelt dan er wordt aangevoerd door de zee. Indien men een bepaald veiligheidsniveau wenst te bereiken of te behouden, zijn menselijke ingrepen onder dergelijke erosieve omstandigheden noodzakelijk. Dit bepaald veiligheidsniveau wordt bereikt door het verhogen van het strand zodat het achterliggende land beschermd wordt tegen golven en overstromingen. Badstrandverhogingen en strandsuppleties zijn aan de Belgische kust de meest toegepaste technieken voor het verhogen en op peil houden van een bepaald veiligheidsniveau. Bovendien worden dergelijke technieken beschouwd als ingrepen met de minste negatieve impact op het ecosysteem. Deze indicator is in ieder geval rechtstreeks gerelateerd aan de bescherming tegen overstroming door de zee.

→ WAT ZEGT DEZE INDICATOR?

De indicator wordt gedefinieerd als de totale jaarlijkse hoeveelheid door mensen aangebracht zand. De indicator wordt samengesteld uit enerzijds de hoeveelheid zand die via strandsuppleties wordt aangevoerd, en anderzijds uit de hoeveelheid zand die via badstrandverhogingen op het strand wordt gebracht. De indicator is met andere woorden een maat voor de inspanningen die worden geleverd in de strijd tegen overstromingen door de zee en ter bescherming van de kust en het hinterland.

Een toename van één of beide hoeveelheden kan wijzen op een verhoogde erosie langs de kust, maar kan ook een teken zijn dat de inspanningen voor het verhogen van het veiligheidsniveau worden opgedreven.

→ WAT ZIJN DE RESULTATEN?

Er dient eerst en vooral een onderscheid te worden gemaakt tussen strandsuppleties, waarbij het zand via baggerschepen op zee wordt gewonnen en vervolgens door middel van persleidingen of vrachtwagens op de stranden wordt opgespoten of aangevoerd, en badstrandverhogingen. Bij deze laatste techniek wordt het zand steeds via vrachtwagens op het strand gebracht. Het gaat meestal om relatief kleine hoeveelheden, verspreid langs de volledige kustlijn. Strandsuppleties zijn veel ingrijpender. In beide gevallen wordt het zand volgens een bepaald profiel aangelegd.

De grootte van de badstrandverhogingen blijft door de jaren heen in grote lijnen gelijk. Dit wijst op een constante inspanning om erosie van de badstranden tegen te gaan. Dergelijke badstrandverhogingen worden meestal uitgevoerd in stedelijk gebied. Badstrandverhogingen hebben bijgevolg evengoed een recreatieve waarde.

Men stelt vast dat strandsuppleties de laatste vier jaar elk jaar werden uitgevoerd. Dit wijst op toenemende inspanningen voor de kustveiligheid. Meer bepaald het noodstrand in Oostende, dat in 2004 werd aangelegd en het noodzakelijke jaarlijkse onderhoud ervan, zijn in belangrijke mate verantwoordelijk voor de recente toename van de strandsuppleties. Daarnaast werd in Knokke-Heist (2004) en in Oostende, zone Mariakerke-Wellington (2007), een grote strandsuppletie uitgevoerd.

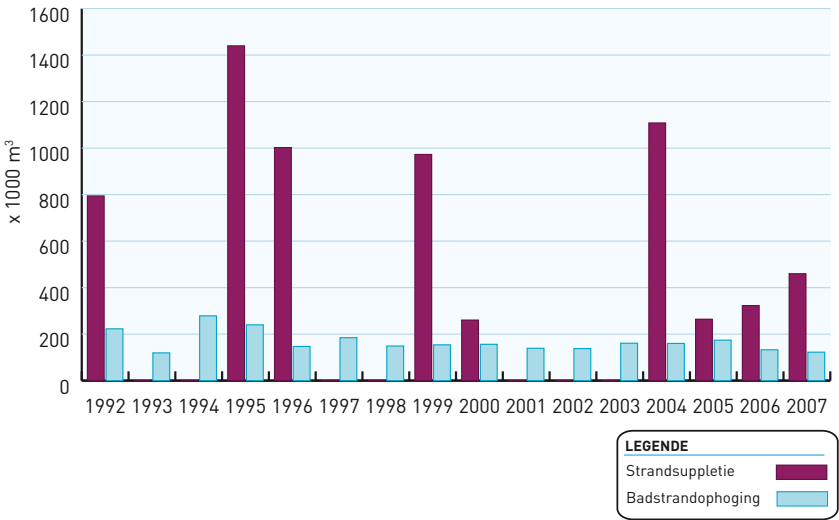
→ WAT VOOR DE TOEKOMST?

Het beleid is er op gericht om de komende jaren de inspanningen voor het in stand houden en waar mogelijk het verhogen van de veiligheid van de zeewering voort te zetten. Men kan dus verwachten dat de zandsuppleties in de toekomst ten minste gelijk zullen blijven of toenemen.

De hoeveelheid zand die via badstrandverhogingen wordt aangebracht, zal min of meer gelijk blijven.

Grootschalige strandsuppleties, die uitgevoerd worden om zwakke plaatsen in de zeewering door middel van één grootschalige ingreep op het gewenste veiligheidsniveau te brengen, vinden niet noodzakelijk elk jaar plaats. De laatste vier jaar zijn enkele recentere strandsuppleties uitgevoerd en onderhouden oa. in Oostende en Knokke-Heist. Badstrandverhogingen, bedoeld om de erosie op meer lokale schaal te bestrijden, worden uitgevoerd met ongeveer constante jaarlijkse zandvolumes. Ze zijn belangrijk voor het in stand houden van recreatieve stranden tijdens het badseizoen.

Grafiek 1 Evolutie van jaarlijkse volumes zand aangevoerd voor strandsuppleties en badstrandverhogingen, 1992-2007

Bron Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust - afdeling Kust